

Talouden tasapainottamistyön aloittaminen Juuan kunnassa

Kunnanhallitus 12.02.2024 § 27
50/02.02.00/2024

Julkinen

Valmistelija Kunnanjohtaja Henri Tanskanen

Asian tausta Juuan kunta on viimeisen kahden vuoden ajan sopeuttanut talouttaan vallitsevaan kuntatalouden tilaan. Talouden tasapainottamistoimien toteutustapana on ollut yhä tiukempi talousarvioraami, ohjeistusten ja investointien arviointi sekä muut toimenpiteet. Kunnan henkilöstö on vähentynyt vapaaehtoisin järjestelyin, käyttötaloutta on saatu tehokkaampaan valvontaan ja ohjeistusta on kehitetty. Kiinteistöstrategiaa on toteutettu ja siten kiinteistöjen käyttökustannukset ovat laskeneet. Kouluverkko on 2020-luvun tarpeiden tasolla ja henkilöstömitoitus on lakisääteistä.

Asiassa tulee kuitenkin huomioida, että Juuan kunnan valtionosuudet pienentyvät vuodelle 2024 ja seuraaville vuosille huomattavasti, mikä tarkoittaa sitä, että talouden sopeuttamispaineet jatkuvat.

Erillistä talouden tasapainottamistyötä ei ole aloitettu kunnanhallituksen tai kunnanvaltuuston päätöksillä. Juuan kunnan johtoryhmä on kokoontunut toistuvasti talven 2023–2024 millaisia toimenpiteitä kunnanhallitukselle tulisi esittää. Johtoryhmätyön pohjalta on tultu seuraaviin lopputuloksiin ja jotka nyt esitetään kunnanhallitukselle:

1. Kunnanhallitus toteaa tarpeen käynnistää talouden sopeuttamistoimenpiteet niin, että talouden tarkempi tilannekuva ja tasapainottamiseen tarvittavat toimenpiteet ovat selvillä talousarviovuoden 2025 käsittelyssä. Taloussuunnitelmavuodet suunnitellaan tämän työn pohjalta ja kunnanhallitus esittelee talouden tasapainottamispaketin valtuustolle kuntalain pohjalta.
2. Tasapainottamistyö on syytä toteuttaa alustavasti viranhaltijatyönä, mutta jo loppukevään 2024 aikana muodostettaisiin viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteisiä tai erillisiä ryhmiä pohtimaan käytännön toimia. Tämä vaatii kuitenkin viranhaltijoiden pohjatyön.
3. Investointien osalta maltillinen linja jatkuu korkotason ollessa korkealla, mutta käyttötalouteen tulee aiempaa enemmän kiinnittää huomiota.
4. Käyttötaloutta rasittaa erityisesti rakennusten ylläpidosta aiheutuvat kulut. Johtoryhmä suosittelee kiinteistökannan edelleen pienentämistä sekä tilojen tehokkaampaa käyttöä.
5. Kunnan tulee keskittyä jatkossa yhä voimakkaammin lakisääteisten tehtäviensä rahoittamiseen verorahoituksen ja valtionosuuksien pienentyessä.
6. Yhteistoimintamenettelyn käynnistämiseen ei johtoryhmän tasolla nähdä välitöntä tarvetta. Henkilöstön osalta tulee pyrkiä muihin järjestelyihin. Tällä tarkoitetaan työsuhteiden vähentämistä pehmein keinoin (muun muassa osa-aikaistaminen, eläköityminen, tehtävien yhdistäminen). Johtoryhmä arvioi, että vapaaehtoisin järjestelyin päästään parempaan lopputulokseen kaikkien osapuolten kannalta.

Etukäteen tehtävä ilmoitus YT-menettelyistä aiheuttaa todennäköisesti negatiivisia vaikutuksia henkilökuntaan ja laskee työtehoa. Johtoryhmä toteaa, että pääasiassa kuntaorganisaatio on ajan tasalla, joten YT-menettelyn aloittamiselle ei ole akuuttia tarvetta tässä vaiheessa.

7. Yhteistoimintamenettelyn käynnistämistä suositellaan käytettäväksi vasta siinä vaiheessa, kun on osoitettavissa, ettei tulojen ja menojen tarkistamisella saada aikaan tarkoituksenmukaisia ratkaisuja.

Kunnanjohtaja ja talouspäälikkö esittelevät keskeiset huomiot.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Tanskanen Henri
Päätösehdotus	Esitän kunnanhallitukselle, että 1. Se toteaa, että Juuan kunta käynnistää edelle esitetyn talouden sopeuttamistyön ja katsoo saaneensa selvityksen tiedoksi. 2. Se toteaa, ettei yhteistoimintamenettelyn käynnistämiseksi ole tässä vaiheessa edellytyksiä
Perustelut	Kuntalain 110 §:ssä säädetään, että kunnan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.
Päätös	Hyväksyttiin.